

Zajęcia 7

Siarczany(IV), siarczany(VI), tiosiarczany

Doświadczenie 1. Gips – własności, zastosowanie; tiosiarczan sodu – własności, zastosowanie (Internet);

Odczynniki chemiczne: $\text{Pb}(\text{NO}_3)_2$, CuCl_2 , $\text{Mn}(\text{NO}_3)_2$, CaCl_2 , $\text{Ba}(\text{NO}_3)_2$, Na_2SO_3 , Na_2SO_4 , palony gips, siarka, AgNO_3 , NaBr , I_2 w KI , roztwór skrobi

Sprzęt laboratoryjny: statyw na probówki, probówki, zlewka 25 cm^3 , zlewka 50 cm^3

Wykonanie:

a. Do czterech probówek nalewamy kolejno po około 1 cm^3 roztworu $\text{Pb}(\text{NO}_3)_2$, CuCl_2 , $\text{Mn}(\text{NO}_3)_2$, CaCl_2 i $\text{Ba}(\text{NO}_3)_2$. Następnie do tych probówek nalewamy po około 1 cm^3 roztworu Na_2SO_3 . Zawartość probówek wytrząsamy i dokonujemy obserwacji. Notujemy i piszemy równanie reakcji chemicznej.

b. Do czterech probówek nalewamy kolejno po około 1 cm^3 roztworu $\text{Pb}(\text{NO}_3)_2$, CuCl_2 , $\text{Mn}(\text{NO}_3)_2$, CaCl_2 i $\text{Ba}(\text{NO}_3)_2$. Następnie do tych probówek nalewamy po około 1 cm^3 roztworu Na_2SO_4 . Zawartość probówek wytrząsamy i dokonujemy obserwacji. Notujemy i piszemy równanie reakcji chemicznej oraz porównujemy z wynikami w doświadczeniu poprzednim.

c. Do zlewki na 25 cm^3 nasypujemy palonego gipsu na wysokość 2-3cm. Nalewamy kilka cm^3 wody i robimy z tego papkę którą można formować. Z papki robimy jakąś formę lub umieszczamy w formie. Po kilkunastu minutach lub wcześniej sprawdzamy konsystencję papki. Wykonujemy notatki uzupełnione odpowiednimi wzorami.

d. Do kolby okrągłodennej na 250 cm^3 w zestawie do ogrzewania pod chłodnicą zwrotną nasypujemy 25g $\text{Na}_2\text{SO}_3 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$, następnie dodajemy $50\text{ cm}^3\text{ H}_2\text{O}$ i 3.5 g rozdrobnionej siarki zwilżonej alkoholem etylowym. Całość ogrzewamy pod chłodnicą zwrotną do wrzenia aż do czasu gdy siarka przestanie się rozpuszczać. Roztwór następnie odsącza się od siarki i odparowuje dotąd, aż zacznie krystalizować.

- **Krystalizacja tiosiarczanu sodu:** 70g technicznego tiosiarczanu sodu rozpuszcza się w 150 cm^3 gorącej wody (wrzącej, ale preparatu nie gotować) i chłodzi do temp. 0°C stale mieszając aby otrzymać drobne kryształy. Następnie kryształy odsącza się na lejku Büchnera przemywa dwukrotnie alkoholem etylowym i suszy bez ogrzewania. Temperatura topnienia ($\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$) = 48°C .

- e.** Do probówki nalewamy około 1cm^3 wody chlorowej a następnie dodajemy 2cm^3 roztworu $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$. Zawartość probówki zamykamy palcem i przez chwilę wytrząsamy. Po wytrząsaniu sprawdzamy zapach roztworu. Wyciągamy wnioski i piszemy równanie reakcji chemicznej.
- f.** Roztwór AgNO_3 w ilości około 1cm^3 nalewamy do probówki i następnie dodajemy roztworu NaBr w analogicznej ilości. Wytrącony osad zadajemy roztworem $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$ w takiej ilości aby osad się rozpuścił. Notujemy wnioski i piszemy równanie reakcji chemicznej.
- g.** Do probówki nalewamy 1cm^3 I_2 w KI a następnie dodajemy roztworu $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$ do momentu aż zauważymy zmiany. Zapisujemy obserwacje i piszemy równanie reakcji.